

ZÁPIS Z 31. ZASEDÁNÍ

KOORDINAČNÍ SKUPINY BEZPEČNOSTI POTRAVIN (KSBP) **uskutečněného na MZe dne 21. září 2016**

Přítomni: dle prezenční listiny. Všichni přítomní obdrželi k jednání podkladové materiály.

Jednání vedli: **MUDr. Viera Šedivá**, předsedkyně KSBP, **Ing. Petr Beneš**, tajemník KSBP

Informace o jednotlivých bodech programu podali:

Mgr. Eva Gottvaldová, Ing. Martin Štěpánek, Ing. Martin Klanica, MVDr. Jan Váňa, Ing. Daniel Jurečka, MUDr. Viera Šedivá, Ing. Petr Beneš.

Jednání zahájila předsedkyně KSBP MUDr. Viera Šedivá, přivítala nové členy KS, kterými se stali:

- Mgr. Eva Gottvaldová, náměstkyně pro ochranu a podporu veřejného zdraví, hlavní hygienička ČR;
- MVDr. Zbyněk Semerád, ústřední ředitel SVS, který byl na jednání KS zastoupen MVDr. Janem Váňou, ředitelem odboru veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví.

I. SCHVÁLENÍ PROGRAMU, KONTROLA A VYHODNOCENÍ ÚKOLŮ Z 30. ZASEDÁNÍ

Program jednání byl jednohlasně schválen, nebylo navrženo další doplnění programu.

Kontrola úkolů:

Úkol č. 1: Zaslát MZe stanovisko k návrhu, aby Ministerstvo zdravotnictví ověřovalo „vyšší mocí“ certifikáty vydávané SZÚ.

Plnění: Ministerstvo zdravotnictví sdělilo, že certifikáty vystavené SZÚ ověřovat tzv. vyšší mocí nebude. SZÚ bude i nadále vypracovávat analýzy doplňků stravy, nebude to však formou certifikátu.

Úkol č. 2: Prověřit počty účastníků e-learningových kurzů v roce 2015 a informovat členy KS.

Plnění: Informace byla členům KSBP zaslána společně se zápisem z 30. zasedání a v podkladech pro jednání 31. zasedání KS.

O plnění úkolů č. 3 a 4: bylo informováno v rámci bodu III. 4 Sdílení dat s EFSA.

Úkol č. 5: Zaslát MZe a MZ návrh na vytvoření „zoonotického centra“, návrh představit na dalším zasedání KSBP.

Plnění: *MVDr. Jan Váňa, ředitel odboru veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví, SVS*, uvedl, že návrh na vytvoření „zoonotického centra“ vznikl z potřeby sbírat data o nákazách přenosných ze zvířat na člověka. Záměr byl zaslán MZe. K vytvoření uvedeného centra se přihlásila Veterinární a farmaceutická univerzita Brno. Konkrétní návrh bude vytvořen na základě zkušeností ze zahraničí, které budou čerpány na mezinárodní konferenci v listopadu 2016.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, poděkovala za splnění úkolu a navrhla o tomto tématu znovu informovat členy KS na některém z dalších zasedání.

II. AKTUÁLNÍ INFORMACE Z BEZPEČNOSTI POTRAVIN

1. Informace Ministerstva zemědělství o novinkách v legislativě

Ing. Martin Štěpánek, vedoucí oddělení potravinového práva a kvality potravin, MZe: informoval o novinkách v oblasti potravinového práva. Za nejvýznamnější označil nabytí účinnosti novely zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ke dni 7. 9. 2016. Tato novela primárně pokrývá oblast označování tabákových výrobků (grafické znázornění na krabičkách), dále reguluje dobrovolné označování „Česká potravina“ (specifikuje podmínky odkazu na ČR). Nově také ošetřuje možnost uvádět do oběhu potraviny, které nejsou zcela v souladu s požadavky potravinového práva, přesto jsou bezpečné – tyto potraviny lze poskytovat humanitárním a charitativním organizacím.

K zákonu byly vydány 4 prováděcí předpisy:

- vyhláška č. 69/2016 Sb., o požadavcích na maso, masné výrobky, produkty rybolovu a akvakultury a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich, účinná od 1. 8. 2016;
- vyhláška č. 231/2016 Sb., o odběru, přípravě a metodách zkoušení kontrolních vzorků potravin a tabákových výrobků;
- vyhláška č. 261/2016 Sb., o tabákových výrobcích, která nabyla účinnosti k 7. 9. 2016;
- technický předpis týkající se zákona o lihu – vyhláška č. 289/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 141/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobu, skladování a zpracování lihu, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška je účinná od 1. 1. 2017.

Ing. Štěpánek dále informoval, že v legislativním procesu je dalších 5 prováděcích právních předpisů, v současné době probíhají notifikační procedury na úrovni EK – jedná se o vyhlášky: pro mléko a mléčné výrobky; o způsobu označování potravin; o doplňcích stravy; o požadavcích na nápoje, kvasný ocet a droždí, a o požadavcích na koření, jedlou sůl a dehydratované výrobky.

Na pracovní úrovni probíhají práce na 2 legislativních předpisech – na prováděcí vyhlášce pro pekařské a cukrářské výrobky a na předpise týkajícím se uvádění pokrmů na trh, který je ve fázi interní komunikace mezi MZe a dozorovými orgány.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, poděkovala za sdělené informace, dala prostor ostatním členům KS.

Ing. Martin Klanica, ústřední ředitel SZPI, téma doplnil informací o novele zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství, která mimo jiné upravuje i uvádění na trh sudového vína. Účinnost novely je předpokládána od jara 2017. Novela se dotkne

provozovatelů potravinářských podniků, měla by však významně přispět k ochraně spotřebitele.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, poděkovala za doplnění a předala slovo Mgr. Evě Gottvaldové.

2. Informace z Ministerstva zdravotnictví

Mgr. Eva Gottvaldová, náměstkyně pro ochranu a podporu veřejného zdraví, hlavní hygienička ČR, MZ, podala informaci o legislativních procesech v resortu Ministerstva zdravotnictví:

- vyhláška č. 282/20016 Sb., o požadavcích na potraviny, pro které je přípustná reklama a které lze nabízet k prodeji – tzv. „pamlsková“ vyhláška je připravována společně s resortem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, aktuálně probíhá komunikace se školami, jak ji zavést v praxi;
- návrh vyhlášky č. 54/2004 Sb., o potravinách určených pro zvláštní výživu a o způsobu jejich použití, který reaguje na legislativní změny na úrovni EU;
- na úrovni EU je připravováno prováděcí nařízení EP a R č. 609/2013 o potravinách určených pro kojence a malé děti, potravinách pro zvláštní lékařské účely a náhradě celodenní stravy pro regulaci hmotnosti, která ošetřuje i obilné a ostatní příkrmy pro kojence a malé děti, text navržený EK byl členskými státy zamítnut.

Paní náměstkyně připomněla, že podrobnější informace o změnách v legislativě jsou zveřejňovány na webu Ministerstva zdravotnictví.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, poděkovala za příspěvek a požádala o informace o aktuálním stavu vyhlášky ošetřující elektronické cigarety.

Mgr. Eva Gottvaldová, náměstkyně pro ochranu a podporu veřejného zdraví, hlavní hygienička ČR, MZ, uvedla, že právě probíhá vypořádání připomínek k návrhu.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, poděkovala a přešla k dalšímu bodu programu.

3. Zhodnocení činnosti dozorových orgánů za 1. pol. 2016

Mgr. Eva Gottvaldová, náměstkyně pro ochranu a podporu veřejného zdraví, hlavní hygienička ČR, MZ, přednesla zprávu o činnosti Krajské hygienické služby za období 1. 1. 2016 – 31. 8. 2016:

- celkem bylo provedeno 14 187 kontrol v 12 369 provozovnách stravovacích služeb, přijato bylo 642 opatření, navrženo 2 491 sankcí v celkové výši 8 111 000,- Kč;
- v oblasti alimentárních onemocnění bylo provedeno 185 kontrol, na základě podnětu ze strany spotřebitele bylo provedeno 1 162 kontrol. V rámci jiných opatření, než finančních, byla ve 170 případech nařízena povinná sanitace a dezinfekce, ve 101 pozastavena činnost nebo nařízeno uzavření provozovny do doby odstranění nedostatků, ve 177 případech byla nařízena likvidace pokrmu;
- předměty a materiály určené pro styk s potravinami: provedeno 804 kontrol ve 765 provozovnách, největší počet u prodejců a distributorů předmětů, bylo prověřeno více než 1 545 výrobků, 147 odebráno k laboratorním analýzám, 15 výrobků oznámeno do sítě RASFF, 384 předmětů bylo nevyhovujících právním požadavkům;
- 2 cílené úkoly hlavního hygienika: zaměřené na rybí maso a mořské plody a stravovací služby v sociálních zařízeních. Podrobné informace jsou zveřejněny na webu;

- probíhá nutriční monitoring nutričního stravování, dílčí výsledky monitoringu byly již publikovány, celkové hodnocení by mělo být zpracováno do konce roku 2016.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, poděkovala a předala slovo ústřednímu řediteli SZPI.

Ing. Martin Klanica, ústřední ředitel SZPI, uvedl, že v období od ledna do srpna 2016 SZPI zrealizovala 31 000 kontrol, zkontrolováno bylo 9 500 šarží výrobků (v množství od desítek kilogramů po tuny), pravomocně byly uloženy pokuty ve výši 84 000 000,- Kč. V této souvislosti poukázal na časté opakované nedostatky.

Pan ústřední ředitel také pohovořil o uživatelsky oblíbené aplikaci „Potraviny na pranýři“, kde bylo od počátku roku zveřejněno téměř 500 výrobků. 119 provozoven bylo uzavřeno z důvodu nesplnění elementárních požadavků potravinového práva (porušení hygieny).

Dále připomněl, že SZPI je národním kontaktním místem v RASFF (Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva - Rapid Alert System for Food and Feed). V rámci této kompetence bylo SZPI zpracováno již 134 originálních notifikací a 1230 dodatečných notifikací.

Účastníci zasedání byli informováni o „Systému administrativní pomoci“ (AAC), který zřídila EK. Pomocí tohoto systému by se měly členské státy vzájemně informovat o podvodech v potravinách (potraviny nejakostní nebo falšované), zatím bylo zaznamenáno cca 100 notifikací. Vytvoření tohoto nástroje Ing. Klanica vítá a vnímá jej jako významný krok pro podchycení systémového klamání spotřebitele.

Závěrem informoval o kauze Templářské sklepy Čejkovice: v letech 2009 – 2010 bylo SZPI zjištěno a laboratorně prokázáno falšování a klamání spotřebitelů, neboť vína zahraničního původu byla deklarována jako vína původem z ČR. V roce 2011 brněnský inspektorát SZPI uložil Templářským sklepům pokutu v maximální zákonné sazbě 5 000 000,- Kč (v této souvislosti uvedl, že dle dříve zmíněné novely vinařského zákona bude tato max. sazba 10x vyšší). Minulý týden SZPI obdržela rozsudek Krajského soudu v Brně, který výši pokuty potvrdil (i přes veškeré snahy Templářských sklepů – negativní PR v médiích, napadení metod odběru vzorků a laboratorních analýz). Tímto příkladem poukázal na složitost vymahatelnosti potravinového práva s ohledem na délku soudního procesu.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, poděkovala a předala slovo MVDr. Janu Váňovi ze SVS.

MVDr. Jan Váňa, ředitel odboru veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví, SVS, nejprve omluvil nepřítomnost ústředního ředitele SVS MVDr. Zbyňka Semeráda na zasedání KS z důvodu pracovních povinností v zahraničí.

MVDr. Váňa podal informaci o činnosti SVS v období leden až srpen 2016. Podrobnosti jsou uvedeny v příložené prezentaci.

Z přednesených informací zdůraznil kontroly zásilek ze zahraničí, při kterých jsou zjišťovány problémy se zachováním teplotního řetězce při přepravě, na něž se SVS zaměří.

Dále připomněl, že legislativa týkající se hygieny potravin se nevztahuje na domácí přípravu potravin, potraviny pak mohou být kontaminovány, SVS může případné nákazy kontrolovat pouze v případě, že je vyhlášena nálezová situace. Toto se týká i domácích porážek. SVS kontroluje domácí porážky skotu a farmových jelenovitých, zaměřuje se na následující aspekty: týrání zvířat (i při porážce); zacházení s odpady (většinou podněty od sousedů); zda oznámil porážku konkrétního zvířete.

Ve své prezentaci upozornil na trend v počtu potravinářských podniků spadajícího pod dozor SVS, neboť jejich počet stoupá. Trendem je vznik menších podniků soustředících se na lokální distribuci potravin.

Dále zdůraznil tzv. „prodej ze dvora“, který je řešen v novele veterinárního zákona (v současné době je v Poslanecké sněmovně v 1. čtení). V této novele je zakotvena možnost zpracovat produkci přímo v místě – termín „maloobchodní prodejna“ nahrazen termínem „maloobchod“, který zahrnuje i stravovací zařízení.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, poděkovala za sdělené informace a předala slovo řediteli ÚKZÚZ.

Ing. Daniel Jurečka, ředitel ÚKZÚZ, také zhodnotil činnost dozorového orgánu v období leden až srpen 2016. Podrobnosti jsou uvedeny v příložené prezentaci ÚKZÚZ.

Na úvod uvedl, že nedošlo k žádnému závažnému zjištění týkajícího se potravin. Informoval o aktuálním dění v oblasti přípravků na ochranu rostlin, především možnosti použití glyfosátu. Povolení použití tohoto herbicidu bylo prodlouženo o dalších 18 měsíců, jednotlivé členské státy mohou stanovit další podmínky jeho použití. Připomněl, že se jedná o látku, která vstupuje do potravinového řetězce, zatím neexistují studie prokazující škodlivost této látky, čeká se na výsledky Evropské agentury pro chemické látky v Helsinkách. Adekvátní náhrada za tuto látku zatím není.

Pan ředitel dále zmínil novelu zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, která by měla aktuálně jít do 1. čtení. Tato novela by měla pokrýt především falzifikáty přípravků na ochranu rostlin, ty jsou často velmi kvalitní a laboratorně těžce prokazatelné, použití těchto přípravků samozřejmě nebývá evidováno.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, poděkovala a otevřela diskusi k tomuto bodu.

Ing. Libor Dupal, SČS, požádal o informace o aktuální situaci v oblasti medu. Vyhláška č. 148/2015 Sb., o medu, byla novelizována, některá sporná ustanovení, která vyplývají především z legislativy evropské, nebyla zcela vyřešena. Problematika byla již projednávána na předchozích zasedáních KS.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, přislíbila, že na příští zasedání KS bude zařazen bod o opatřeních přijatých v uplynulých letech ke zlepšení kvality medu.

Ing. Karel Horák, Agrární komora ČR, otevřel otázku rozdělení kompetencí dozorových orgánů. Restaurační zařízení mohou být v současné době kontrolována jak SZPI, SVS nebo hygienickou službou. Z pohledu provozovatele restauračního zařízení by bylo vhodné, kdyby byly kompetence definovány jasně.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, vysvětlila, že dozor nad veřejným stravováním je především v kompetenci dozorových orgánů MZe. MZe se snažilo zakotvit v novele zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách, že by Ministerstvo zdravotnictví kontroly provádělo pouze v případech podezření na možné nákazy, což se nepodařilo. Kompetence hygienické služby jsou tedy stále definovány zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, stejné kompetence má SZPI definované v zákoně o potravinách. Mezi resorty došlo k dohodě, že každý subjekt bude kontrolován pouze jedním dozorovým orgánem. Po roce bude funkčnost systému rozdělování kontrolovaných subjektů vyhodnoceno, což by mělo být koncem října tohoto roku. Kompetence SVS jsou definované jasně.

Prof. Ing. Milan Marounek, Dr.Sc., předseda Vědeckého výboru výživy zvířat, požádal o bližší informace ke „košer“ nebo „halal“ porážkám zvířat.

MVDr. Jan Váňa, ředitel odboru veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví, SVS, uvedl, že tzv. rituální porážky povoluje MZe a eviduje je SVS. Jejich přehled SVS schopna na požádání poskytnout.

III. SPOLUPRÁCE S EVROPSKÝM ÚŘADEM PRO BEZPEČNOST POTRAVIN

1. Činnost Poradního Sboru EFSA

Ing. Petr Beneš, tajemník KSBP, informoval, že v roce 2016 se uskutečnila 2 zasedání Poradního sboru EFSA (PS), 3. proběhne koncem září v Bratislavě. Z doposud řešených témat zmínil:

- revizi činnosti PS, jejímž výstupem by měla být „Deklarace závazků“, kterou členové PS diskutovali na minulých zasedáních a text této deklarace by měli členové PS podepsat na nadcházejícím zasedání v Bratislavě;
- agendu hodnocení rizik EU - na úrovni PS je diskutováno, jakým způsobem témata definovaná jako prioritní zpracovat do spolupráce mezi EFSA a členskými státy, což bude řešeno i během návštěv výkonného ředitele EFSA Bernharda Urla v členských státech. O tématu antimikrobiální rezistence se hovořilo během holandského předsednictví;
- strategické téma březnového zasedání: sběr dat a nakládání s nimi. Ke sběru dat byl spuštěn pilotní grantový program, do kterého byly vybrány 2 velké země (Německo, Itálie), 2 malé země (Slovensko, Kypr) a země s nejmenší populací v EU (Lucembursko). Do projektu se mohou zapojit pouze organizace spolupracující s EFSA dle čl. 36 nařízení EP a R (ES) č. 178/2002. Organizace, které data v ČR produkují (SVS a SZPI) na seznamu těchto organizací zatím nejsou. Zapsání na tento seznam však není administrativně složité, administruje jej Odbor bezpečnosti potravin MZe. Výše poskytnutého grantu by se měla odvíjet od počtu poskytnutých dat. Od 1. 1. 2018 by měl tento program fungovat plně.

Podrobné informace o činnosti PS byly účastníkům poskytnuty v podkladech.

2. Informace o konferenci k problematice pesticidů

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, informovala členy KS, že dne 19. 5. 2016 se pod záštitou pana ministra konala konference věnovaná problematice pesticidů. Úvodní slovo přednesl pan ministr Marian Jurečka, dalšími přednášejícími byli např. Jürgen Sturma z EFSA, pan Dr. Bernd Stein ze Spolkového úřadu pro hodnocení rizik v Německu, paní Ing. Mária Matušová ze Státní veterinární a potravinové správy Slovenské republiky, Dipl. Ing. Dr. Roland Grossgut z Rakouské agentury pro zdraví a bezpečnost potravin a v neposlední řadě pan Jean Charles Bocquet, generální ředitel Evropské asociace ochrany rostlin. Konference byla rozdělena do 3 bloků: 1. blok byl věnován problematice glyfosátu; 2. reziduím pesticidů v půdě i ve vodě; 3. byl zaměřen na rezidua pesticidů v potravinách, zmíněno bylo i falšování pesticidů.

Závěrem MUDr. Šedivá uvedla, že konference byla velmi kladně hodnocena, za její organizace poděkovala ředitelce odboru bezpečnosti potravin Ing. Jitce Götzové i celému odboru.

Podrobné informace o semináři byly poskytnuty v podkladových materiálech.

3. Informace o činnosti Koordinačního místa EFSA v 1. pol. 2016

Ing. Petr Beneš, tajemník KSBP, uvedl, že přehled aktivit Koordinačního místa pro vědeckou a technickou spolupráci s EFSA (KM) byl účastníkům zasedání předložen v podkladech.

Dále Ing. Beneš doplnil, že na předchozím zasedání byl zástupcům KM jednotlivých členských států přestaven nový přístup ke stakeholderům (spolupracujícím zájmovým skupinám). Stávající konzultační platforma, kterou tvořilo 24 subjektů, bude zrušena a nahrazena tzv. „fórem stakeholderů“, do kterého se budou muset jednotlivé subjekty registrovat. Fórum je však určené pouze pro organizace činné na evropské úrovni. Registrace do fóra probíhá od 21. 9. 2016, link je dostupný na stránkách EFSA.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, poděkovala za sdělené informace a otevřela prostor pro diskusi.

Ing. Pavel Mikoška, CSc., viceprezident pro obchod, SOCR ČR, vznesl dotaz na SZPI týkající se reziduí pesticidů – jaké jsou nejnovější informace o záchytech reziduí pesticidů. Také otevřel téma hodnot MRL (maximum residue limits), hodnocení probíhá porovnáním nálezu s tímto limitem, otázkou zůstává toxicita dané látky.

Ing. Martin Klanica, ústřední ředitel SZPI, sdělil, že SZPI se zaměřuje na komodity rostlinného původu, nejrizikovější skupinou, při jejíž produkci se hojně používají přípravky na ochranu rostlin, je ovoce a zelenina. Ročně se odebírá cca 1200 vzorků, záchyty nejsou velké, často spíše překvapivé (v EU zcela nepovolená látka). Další problematickou skupinou jsou byliny a drogy dovážené z Asie určené pro výrobu čajů, kdy dochází k záchytům „koktejlů“ 4-5 reziduí. Tyto případy jsou pak řešeny ve spolupráci s Celní správou likvidací zásilky.

Dále pan ředitel připomněl, že každý rok je zpracovávána zpráva z monitoringu, která obsahuje kompletní výsledky (včetně půdy).

K hodnotám MRL uvedl, že překročení stanoveného MRL pro danou látku znamená, že je potravinu nebezpečná, nevhodná k lidské spotřebě. Další právní kvalifikace, tedy to, zda je potravinu zdraví škodlivá, závisí na provedeném hodnocení rizika, které provádí SZU, Centrum zdraví, výživy a potravin. Připomněl, že existují rezidua, která limit stanoven nemají. SZPI je na 1 vzorku schopna prověřit téměř 600 reziduí.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, poděkovala panu řediteli za odpověď a navrhla, aby tento bod byl na programu dalšího zasedání KS.

Mgr. Eva Gottvaldová, náměstkyně pro ochranu a podporu veřejného zdraví, hlavní hygienička ČR, MZ, připomněla důležitost vzdělávání nejen spotřebitelů.

Dále se dotázala, proč EFSA mění přístup ke stakeholderům.

Ing. Petr Beneš, tajemník KSBP, odpověděl, že tento krok byl zřejmě proveden v rámci principu „Open EFSA“, kdy se EFSA snaží v rámci principu transparentnosti otevřít. Do existující „konzultační platformy“ je zapojeno pouhých 24 subjektů a cílem může být tímto způsobem zapojit do spolupráce všechny významné evropské hráče.

Přílohou zápisu je Rozhodnutí Správní rady EFSA, které zřízení uvedeného fóra vysvětluje.

4. Sdílení dat s EFSA

Ing. Petr Beneš, tajemník KSBP, připomněl, že KS se opakovaně vyjadřovala k problematice sběru dat poskytovaných ČR 3. stranám. Z úkolů plynoucích z předchozího zasedání jsme na

jaře informovali pana ministra (úkol č. 4), informován byl i ministr zdravotnictví. Informace byla v rozsahu, v jakém byla poskytnuta účastníkům zasedání v podkladech pro jednání. Navrženo bylo i řešení, které bylo oběma ministry akceptováno.

Byl navržen souhlas se sdílením dat z ČR za předpokladu, že budou striktně dodržována pravidla přístupu k datům, která si EFSA vytvořila („EFSA’s Data Warehouse Access Rules“), a která členské státy schválily na úrovni Stálého výboru - tzn. postupoval individuálně případ od případu a data zveřejňovat pouze na stupni agregace, na kterém se shodne EFSA s členskými státy a poskytovateli dat.

ČR zůstává jednou z posledních zemí, která EFSA svolení se zpřístupněním dat nedala. Tato situace je dlouhodobě neudržitelná a je třeba přijmout řešení, což podporuje i pan ministr.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, vyzvala členy KS, aby se písemně vyjádřili do 15. 10. 2016 k návrhu vyslovit souhlas se zpřístupněním dat, která již EFSA poskytnuta byla a to striktně v souladu s EFSA’s Data Warehouse Access Rules. Tedy uvolňovat data po individuálním posouzení žádosti na stupni agregace, na kterém se shodne EFSA s EK, členskými státy a poskytovateli dat.

5. Aktuality EFSA

Ing. Petr Beneš, tajemník KSBP, seznámil členy KS se záměrem výkonného ředitele EFSA Bernharda Urla během tří let postupně navštívit všechny členské státy. V ČR se tato návštěva uskuteční dne 12. 9. 2017, následně (13. – 14. 9. 2017) se v Praze uskuteční zasedání zástupců KM pro spolupráci s EFSA. Je obvyklé, že se výkonný ředitel setkává s oběma ministry – zemědělství i zdravotnictví. Program setkání bude diskutován s MZ a tvořen pravděpodobně začátkem roku 2017.

V rámci projektu agendy hodnocení rizik (RAA) bylo definováno 28 prioritních témat, která byla poskytnuta účastníkům zasedání v podkladech, u kterých se předpokládá, že by jejich řešení mohlo probíhat pod vedením členského státu. Ing. Beneš uvedl, že by bylo vhodné definovat vlastní téma, které bude v rámci projektu řešeno tak, abychom přešli situaci, že budeme tlačeni do řešení tématu, které nám není blízké. Obecně se předpokládá řešení jednoho z témat definovaných RAA, ale možné je i samostatně navrhnout téma zcela jiné, pokud si jej ČR obhájí. Navržené téma bude diskutováno s Ministerstvem zdravotnictví, uvítali bychom meziresortní spolupráci na jeho řešení.

Závěr k tomuto bodu: Ing. Beneš požádal Mgr. Evu Gottvaldovou, náměstkyni pro ochranu a podporu veřejného zdraví, hlavní hygieničku ČR, aby o termínu návštěvy výkonného ředitele EFSA Bernharda Urla informovala pana ministra zdravotnictví.

Ing. Petr Beneš, tajemník KSBP, dále informoval o novém složení Správní rady EFSA (SR). SR se skládá ze 14 nezávislých odborníků, patnáctým členem je zástupce Evropské komise (L. Miko). Funkční období člena SR je čtyřleté s tím, že pro zachování kontinuity se obnovuje vždy jen polovina členů. Výčet 7 nových členů SR je uveden v podkladech pro jednání.

Ing. Beneš také připomněl, že k 30. 6. 2016 skončilo funkční období i panu prof. MVDr. Jiřímu Ruprichovi, CSc.

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP i Ing. Petr Beneš, tajemník KSBP, oba poděkovali panu prof. MVDr. Ruprichovi, CSc., za práci, kterou ve SR odvedl.

Přehled významných výstupů EFSA za prvních 8 měsíců byl členům KS poskytnut v samostatné příloze podkladů pro zasedání.

IV. DALŠÍ AKTIVITY V OBLASTI BEZPEČNOSTI POTRAVIN

1. Zajištění činnosti vědeckých výborů v roce 2016

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, shrnula vývoj v oblasti zajištění financování činnosti vědeckých výborů ministerstva zemědělství. V letech 2007 – 2013 byla činnost zajištěna formou každoročně vypisovaných veřejných zakázek, letech 2014 – 2015 pak formou tematického úkolu Ústavu zemědělské ekonomiky a informací.

Letos po dohodě Odborem pro veřejné zakázky MZe (OVZ) bylo, z důvodu dlouhodobého zajištění činnosti vědeckých výborů využito výjimky podle § 18, odst. 1, písm. c) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a byla vypsána veřejná zakázka formou jednacího řízení bez uveřejnění. Po předložení informace členům vlády byla úspěšně ukončena schvalovací část veřejné zakázky a mohlo se přistoupit k uzavírání smluv.

Ing. Petr Beneš, tajemník KSBP, považuje uzavření dlouhodobých smluv na zajištění činnosti vědeckých výborů za velký krok kupředu, protože konečně bude činnost vědeckých výborů kontinuální. Závěrem poděkoval OVZ za navržení tohoto řešení a pomoc při jeho realizaci.

2. Školení inspektorů dozorových orgánů

Ing. Petr Beneš, tajemník KSBP, stručně informoval:

- v rámci školení na národní úrovni skončilo 5. kolo jednotného školení pracovníků dozorových orgánů, tohoto kola se zúčastnilo 80 účastníků. Podrobná analýza výsledků tohoto školení byla předložena v podkladech pro jednání. Další kolo proběhne v termínu 1. 10. 2016 – 30. 4. 2017;
- přehled školení na úrovni Společenství byl také uveden v podkladech; analýza účasti odborníků z ČR bude prezentována na dalším zasedání KS v lednu 2017.

3. Činnost Informačního centra bezpečnosti potravin v 1. pol. 2016

Z činnosti Informačního centra bezpečnosti potravin (ICBP) **Ing. Petr Beneš, tajemník KSBP**, vyzdvihl především:

- dvoudenní akci pro rodiny s dětmi v Národním zemědělském muzeu Praha „Za tajemstvím potravin aneb Víš, co jíš?“, kterého se zúčastnilo cca 700 dětí, ohlasy na tuto akci byly velmi příznivé, je poptávka po opakování akce v příštím roce;
- E-learningový kurz „Výživa ve výchově ke zdraví“ pro pedagogy a studenty středních odborných škol potravinářských, který do svých osnov zahrnuje asi 40 (= 1/3) odborných škol;
- výukový program pro interaktivní tabule „Jíme zdravě a s chutí“ určený pro pedagogy a žáky 1. stupně ZŠ, který si k 30. 8. 2016 stáhlo již více než 140 škol;
- Den zdraví na výstavě Země živitelka, kde byl realizován celodenní program pro děti;

- zvýšení průměrného měsíčního přístupu na web bezpečnostpotravin.cz, který se oproti loňskému roku téměř zdvojnásobil (113 000 přístupů oproti 59 000 v loňském roce);
- k 1. 9. 2016 bylo zaregistrováno 3 339 uživatelů k zasílání zpráv e-mail listem z redakčního systému bezpečnostpotravin.cz.

4. Inventarizace využívání nanotechnologií v ČR

Na žádost doc. MVDr. Vladimíra Ostrého, CSc. ze SZÚ informoval **Ing. Petr Beneš, tajemník KSBP**, účastníky zasedání o potřebě provedení inventarizace veškerých aktivit v oblasti nanotechnologií v ČR, především se zaměřením na aplikaci nanočástic do potravin a krmiv. EFSA se nanotechnologiemi zabývá od roku 2006, v roce 2010 byla vytvořena Vědecká síť pro hodnocení rizik nanotechnologií v potravinách a krmivech. ČR v této síti zastupuje SZÚ, jednání se účastní právě doc. MVDr. Vladimír Ostrý, CSc.

Aby mohl SZÚ uvedenou inventarizaci provést, musí k tomuto být oficiálně pověřen. **MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP**, vyzvala členy KS, aby:

Koordinační skupina bezpečnosti potravin schválila mandát SZÚ k provedení inventarizace využívání nanotechnologií v oblasti potravin a krmiv.

Proběhlo hlasování, výsledek: **udělení mandátu SZÚ k provedení inventarizace využívání nanotechnologií v oblasti potravin a krmiv bylo jednomyslně schváleno.**

O výsledku hlasování bude SZÚ písemně informován.

V. RŮZNÉ

MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, otevřela tento bod, v rámci něhož účastníci zasedání neměli žádné dotazy ani připomínky.

Závěrem MUDr. Viera Šedivá, předsedkyně KSBP, poděkovala všem členům za aktivní účast na zasedání. Příští zasedání proběhne v lednu 2017.

Úkoly vyplývající z jednání:

Úkol č. 1: V termínu **do 15. 10. 2016 zaslat písemné stanovisko** k návrhu vyjádřit souhlas se zpřístupněním dat, která již byla EFSA poskytnuta a to striktně v souladu s EFSA's Data Warehouse Access Rules. Tedy uvolňovat data po individuálním posouzení žádosti na stupni agregace, na kterém se shodne EFSA s EK, členskými státy a poskytovateli dat.

Zajistí: všichni členové KS

Úkol č. 2: Presentovat na příštím zasedání KS (leden 2017) výsledky sledování reziduí pesticidů v potravinách.
Zajistí: SZPI

Úkol č. 3: Na příštím zasedání KS (leden 2017) seznámit s opatřeními přijatými v uplynulých dvou letech ke zlepšení kvality medu.
Zajistí: SZPI, SVS

Úkol č. 4: Informovat SZÚ o schválení mandátu k provedení inventarizace aktivit v oblasti používání nanotechnologií v ČR.
Zajistí: MZe (18110)

V Praze dne 26. 9. 2016

Zapsala: Mgr. Karolína Mikanová

Schválila: MUDr. Viera Šedivá